1572 en de kracht van Gertrud

Vanaf 15 oktober 2022
Nationaal Onderduikmuseum

Nationaal Onderduikmuseum sluit met de expositie ‘1572 en de kracht van Gertrud’ aan bij het landelijke thema 1572 waarin we stil staan bij de ‘geboorte van Nederland’. Het is het jaar van een oorlog waarin burgers, steden en provincies niet alleen tegenover hun Spaanse vorst maar vooral ook tegenover elkaar komen te staan. Uiteindelijk leidt die gewapende strijd tot het ontstaan van de Republiek, de voorloper van het huidige Nederland. In het kader van 1572 wil het Nationaal Onderduikmuseum de verbinding leggen met vandaag. Het museum doet dat door het persoonlijke verhaal van Gertrud von Myllendonck te vertellen en in de context van de tijd te plaatsen.

Gertrud von Myllendonck

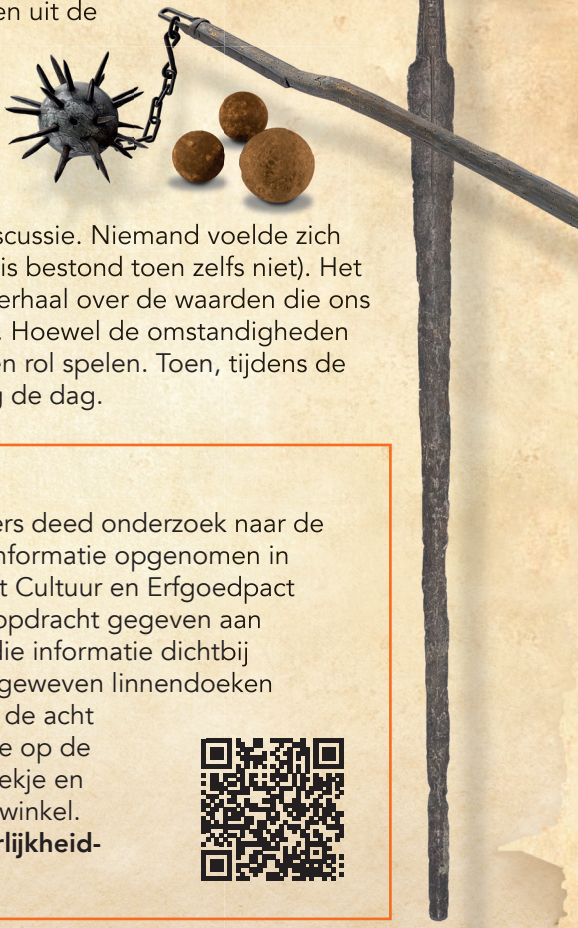
Gertrud von Myllendonck is de echtgenote van Jacob van Bronckhorst-Batenburg en vrouwe van Anholt. Na diens overlijden in de strijd tegen de Geuzen, krijgt zij de leiding over de Heerlijkheid Bredevoort van 1582 tot 1612. Gertrud probeert een balans te vinden tussen de strijdende groepen en blijft daarin staande als poldervrouw ‘avant la lettre’. Ze is in feite Spaansgezind en overtuigd rooms-katholiek maar naar buiten toe kiest ze geen partij.

Zij doet alle moeite bij vriend en vijand een neutrale positie tot stand te brengen ondanks de harde tijd en het wapengeweld. Uiteindelijk na 40 jaar draagt ze in 1612 de Heerlijkheid Bredevoort over aan ‘oranje’ Prins Maurits.

Archeologie dichterbij brengen

Ter gelegenheid van 1572 wordt samengewerkt met de regio-archeologen van de Omgevingsdienst Achterhoek die het museum bijstaan bij de actualisatie van de archeologische presentatie. De expositie is aangevuld met voorwerpen uit de eigen collectie uit de 80-jarige oorlog.

Dilemma's van alle tijden

In het landelijke project 1572 staan 4 V's centraal: vrijheid, verdraagzaamheid, verscheidenheid en verbondenheid. Al voor 1572 waren ze onderwerp van discussie. Niemand voelde zich Nederlander (dat begrip in deze betekenis bestond toen zelfs niet). Het jaar 1572 vormt een beginpunt van het verhaal over de waarden die ons nog steeds zowel verbinden als verdelen. Hoewel de omstandigheden verschillen, blijven dezelfde dilemma's een rol spelen. Toen, tijdens de Tweede Wereldoorlog maar ook vandaag de dag.

Kunstopdracht 'Droogdoek 1572'

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers deed onderzoek naar de gebeurtenissen in 1572 en heeft die informatie opgenomen in een boekje '1572. In het kader van het Cultuur en Erfgoedpact Achterhoek en Liemers is vervolgens opdracht gegeven aan kunstenaarsgroep Superposition om die informatie dichtbij te brengen. Deze realiseerde tijdloos geweven linnendoeken met daarop een 'data visualisatie' van de acht Heerlijkheden 1572. Scan de QR-code op de droogdoeken voor informatie. Het boekje en de doeken zijn te koop in de museumwinkel. Zie ook **https://1572.ecal.nu/de-heerlijkheid-bredevoort/**

1572 Geboorte van Nederland

nationaal onderduikmuseum

Gemeente Aalten

Markt 12-16 | 7121 CS Aalten | +31 (0)543 471 797 | info@onderduikmuseum.nl

Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag 10-17 uur, zondag 13-17 uur.

www.nationaalonderduikmuseum.nl